

Θ. ΠΑΛΛΗ *

* ΦΑΝΤΑΣΙΑ

νὰ ὀμιλῇ γλωσσικὸν ἰδιῶμα διάφορον πολὺ τοῦ ἰδιώματος τῶν ἀνεπτυγμένων τάξεων. Πρὸ τίνος ἐν γαλλίᾳ ἡ ἐφημερίδι ἀνεγίνωσκον φράσιν ἀμαθοῦς χωρικῶ, ἡ ὁποῖα ἡρώτα ἐν ἀπορίᾳ :

—Εἰσθε ἄραγε βέβαιος, ὅτι deusse et deusse faisaient quatre ?

Ἐνταῦθα καὶ ἡ προφορὰ καὶ οἱ τύποι ἀπέχουσι τοσούτους παρασάγγας τῆς κοινῆς γραφομένης καὶ ἐμιλουμένης γαλλικῆς, ὅσους τοῦλάχιστον καὶ ἡ χονδροειδέστερα φράσις τοῦ ἀγραμμάτου Ἑλλήνου γαλατᾶ τῆς ἀττικίζουσας τοῦ κ. Κόντου.

Καὶ ἡ τοιαύτη ἀπόστασις, ἡ τοιαύτη διαφορὰ γλώσσης παρατηρεῖται ἐν τῇ γαλλικῇ κοινωνίᾳ, τὴν ὁποίαν ὁ Ρενὰν ἐκήρυττεν ὡς μᾶλλον ἀπασῶν προηγμένην ἐν πολιτισμῷ, διότι ἐν Γαλλίᾳ, κατὰ τὸν Ρενὰν, ἀπαντᾶται ἐλάσσων ἢ ἐν ἄλλῃ τινὶ χώρα διαφορὰ μορφώσεως μεταξὺ τῶν διαφόρων κοινωνικῶν τάξεων. Ἐν τούτοις πάντες οἱ ζήσαντες ἐν Γαλλίᾳ γινώσκουσιν, ὅτι κατὰ τὸν τύπον τῆς ἄνω φράσεως ἐκφράζονται οἱ πλεῖστοι τῶν χωρικῶν τῆς Γαλλίας. Ἐν ᾧ δὲ πολλὰκις πολὺς ἐγένετο λόγος ἐν Γαλλίᾳ περὶ ἀπλοποιήσεως τῆς γλώσσης, ἰδίως περὶ τὴν κατάργησιν τῶν περιττῶν συμφώνων καὶ φωνηέντων, οὐδαίς ἔμως τῶν γάλλων συγγραφέων ἐσχέθη ν' ἀντικαταστήσῃ τὸ λεξικὸν τῆς Ἀκαδημίας διὰ τοῦ λεξιλογίου τοῦ Ὀδερνιά. Ἄν δέ τις θαυμαζόμενος ὑπὸ τῶν χυδαίων ἐπὶ γλωσσολογίᾳ Κύριος ἐτόλμα ἐν παρισινῇ αἰθούσῃ νὰ φθεγγθῇ deusse et deusse faisaient quatre, θὰ παρεπέμ-

πετο ἐν πάσῃ ἀβρότῃ ἄλλ' ἀναποφεύκτως ἀπο τὴν Ecole des Hautes Etudes εἰς τὰς quinquettes τῶν ἐξωτερικῶν βουλευδάρτων.

Τοῦτο δὲ θὰ ἐγένετο, οὐ μόνον διότι ἐν Γαλλίᾳ στερρῶς ἔχονται τῆς ἀγνόητος τῆς γλώσσης τῶν, ἀλλὰ καὶ διότι ἐν Γαλλίᾳ βδελύττονται καὶ τὴν βαναυσότητα τῆς φράσεως καὶ τῆς λέξεως. Τοῦτο δὲ τὸ στοιχειῶδες, τοῦτο τὸ ἀπολύτως καὶ ἀναποφεύκτως ἀναγκαῖον στοιχεῖον τοῦ καλοῦ λόγου, φαίνεται λησμονοῦντες τέλειον παρ' ἡμῖν οἱ ἱεροφάνται τοῦ χυδαίου καὶ οἱ διάκονοι αὐτῶν. Οἱ κύριοι χυδαῖσται μεθ' ὅλον τὸ πνεῦμα αὐτῶν δὲν δύνανται, φαίνεται, νὰ σκεφθῶσιν, ἢ ὑποκρίνονται, φαίνεται, ἀγνοίαν, ὅτι, ἐκτὸς σπανιωτάτων ἐξαιρέσεων—διότι ἀπανταχοῦ ὑπάρχει ἐξαιρέσεις—λέξεις ἐθιζομένη παρὰ μεθύσων ἢ βαναύσων καὶ ἀγροίκων ἀνθρώπων δὲν εἶναι ἀνεκτὴ. Τοιαύτη λέξις δὲν εἶναι ἀνεκτὴ, διότι ἡ ἀντίληψις αὐτῆς κατ' ἀνάγκην συνοδεύεται μὲ ὅλον τὸ περιβάλλον ἐν ᾧ συνήθως ἐκφέρεται ἡ λέξις αὕτη. Τὸ περιβάλλον δὲ τοῦτο εἶναι ἀπαίσιον. Ρίνας ἐρυθραῖ, μαλλιά ἀκτένιστα, βροντὴ ἀντὶ φωνῆς, ὕβρεις ἀντὶ λόγων καὶ γρόνθοι ἀντὶ συζητήσεως. Διὰ τοῦτο πᾶς ἄνθρωπος μὴ ἐκφυλισθεὶς αἰσθάνεται βδελυγμίαν ἀκούων, φερ' εἰπεῖν, τὴν Ἰουλιέτταν, τὴν τρυφερὰν κόρην τῆς ἰταλικῆς ἀριστοκρατίας, νὰ ὀμιλῇ γλώσσαν ἐνθυμίζουσαν λασπωμένα τσαρούχια, ὁσμὴν κρομμύων καὶ ἀπλυσιάν.

(Ἐπεται τὸ τέλος).

ANT. PONTHEPS